

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 29)

z dnia 23 stycznia 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 29)

23 stycznia 2020 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Henryka Kowalczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 wraz z autopoprawką (druki nr 112 i 112-A):

1) opinia Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o:

- a) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 41, 45 i 61;
- b) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
 - 700 – Gospodarka mieszkaniowa:
 - dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
 - 710 – Działalność usługowa:
 - dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;
- c) planach finansowych państwowych funduszy celowych z zał. nr 13:
 - Fundusz Dróg Samorządowych,
 - Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej,
 - Fundusz Dostępności;

2) opinia Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o:

- a) części budżetowej 34 – Rozwój regionalny:
 - dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;
- b) części budżetowej 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego:
 - dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2;
- c) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 4, 8, 23, 31, 32, 42, 47, 49, 51 i 58;
- d) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:
 - dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;
- e) części budżetowej 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze:
 - wydatki z zał. nr 2,
 - wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6;

- f) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – Budżety wojewodów z zał. nr 7,**
g) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10.

W posiedzeniu udział wzięli: **Rafał Weber** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Puda** sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Kozłowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Tomasz Robaczyński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Bogdan Wojtów**, **Monika Biała** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Łukasz Kasiak** – legiślator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2020 (druki nr 112 i 112-A) w zakresie opinii Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, części 85 – Budżety wojewodów oraz opinii Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej o częściach: Rozwój regionalny, Subwencje, Budżety wojewodów i Samorządowe Kolegia Odwoławcze.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie ma. Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Witam na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych pana ministra Tomasza Robaczyńskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, pana Grzegorza Pude, sekretarza stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, pana Rafała Webera, sekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury, i pana Krzysztofa Kozłowskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Przystępujemy do rozpatrzenia porządku dziennego. Posłowie członkowie Komisji otrzymali informacje o budżecie i opinie w formie elektronicznej. Materiały są na iPada. Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych, jak zwykle, będzie się odbywać w ustalonym trybie – poseł referent, poseł koreferent z ramienia Komisji Finansów Publicznych, następnie dyskusja, pytania posłów, odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowych.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Proszę przedstawiciela Komisji pana posła Ryszarda Bartosika o zreferowanie opinii Komisji w tym zakresie. Proszę bardzo.

Poseł Ryszard Bartosik (PiS) – spoza składu Komisji:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panowie ministrowie, Komisja Infrastruktury wraz z Komisją Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej przedmiotowe części ustawy budżetowej rozpatrywała na swoich posiedzeniach. I tak w części budżetowej 83, która dotyczy rezerw celowych, omawiano ten punkt. Jak doskonale wiemy, rezerwy celowe tworzone są na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie jest możliwy do dokonania w okresie opracowywania projektu ustawy budżetowej, na wydatki, których realizacja jest uwarunkowana zaciągnięciem kredytu z międzynarodowej instytucji finansowej oraz pozyskaniem środków z innych źródeł, na wydatki związane z realizacją programów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także gdy odrębne ustawy tak stanowią.

Jeśli chodzi o rezerwy celowe w projekcie ustawy budżetowej na rok 2020, zaplanowano rezerwy celowe w 60 pozycjach. Tych pozycji jest mniej niż w roku ubiegłym. Stanowi to ponad 22 000 000 tys. zł. Tę część budżetową – 83 – Komisja Samorządu

Terytorialnego i Polityki Regionalnej na wspólnym posiedzeniu z Komisją Infrastruktury zaopiniowała pozytywnie.

Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o część budżetową 85 – Budżety wojewodów, dotyczy to gospodarki mieszkaniowej, a także działalności usługowej. Jeśli chodzi o gospodarkę mieszkaniową, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2020 w części 85 – Budżety wojewodów w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa dochody zostały zaplanowane w wysokości ponad 1 415 000 tys. zł, co stanowi 97,7% dochodów zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok ubiegły. Dochody w tym dziale zaplanowane zostały w rozdziałach na gospodarowanie gruntami, nieruchomościami oraz na pozostałą działalność, która... i dochody z tego tytułu są uzyskiwane z postępowania egzekucyjnego.

Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o wydatki w tym dziale w projekcie ustawy budżetowej na rok 2020, wydatki są na zadania z zakresu gospodarki gruntami i nieruchomościami, przeznaczone zostają na dotacje budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiaty, a także na zadania realizowane przez wojewodów. Ponadto zostały zaplanowane rezerwy celowe w pozycji 41 z przeznaczeniem na uzupełnienie wydatków na gospodarkę nieruchomościami. W tej pozycji również obie komisje – o których wspominałem – zaopiniowały tę część budżetu pozytywnie.

Jeśli chodzi o część budżetu dotyczącą budżetu wojewodów w zakresie działalności mieszkaniowej, ta część budżetu przeznaczona... Dochody są tutaj wykazane jako dochody z planów zagospodarowania przestrzennego, prac geologicznych, zadań z zakresu geodezji i kartografii, a także pozostałej działalności, a są to opłaty za użytkowanie górnicze w celu wydobywania wód termalnych.

Jeśli chodzi o wydatki w tym dziale, wydatki bieżące zaplanowano na plany zagospodarowania przestrzennego, prace geologiczne, w zakresie geodezji, kartografii i pozostałe wydatki bieżące, które są szczegółowo opisane w załączonych dokumentach – nadzoru budowlanego, cmentarzy, pozostałych działalności. Ta część budżetu również została przez komisje zaopiniowana pozytywnie.

Panie przewodniczący, czy dalej jeżeli chodzi o fundusze mam...

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

To, co do pana posła należy.

Poseł Ryszard Bartosik (PiS) – spoza składu Komisji:

Dobrze. Jeszcze mamy w tym zakresie fundusze celowe, jest to Fundusz Dróg Samorządowych, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej i Fundusz Dostępności. Te fundusze również były pod względem budżetowym omawiane na posiedzeniu komisji i uzyskały pozytywną opinię.

W związku z powyższym wnioskuję do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie tych części budżetu państwa, które przed chwilą omówiłem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o zabranie głosu posła koreferenta ze strony Komisji Finansów Publicznych pana posła Jerzego Bieleckiego. Proszę bardzo.

Poseł Jerzy Bielecki (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panowie ministrowie, szanowni państwo, przychyliam się do wniosku posła Ryszarda Bartosika. Wnioskuję o pozytywne zaopiniowanie omawianych części na wspólnym posiedzeniu Komisji Infrastruktury i Komisji Samorządu Terytorialnego. Tak jak kolega wspomniał, szczegółowo zostały tam omówione części budżetu 83 i 85 na rok 2020 oraz fundusze – Fundusz Dróg Samorządowych, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej i Fundusz Dostępności. Na posiedzeniu komisji zostały one szczegółowo omówione przez panią dyrektor Elżbietę Milewską, przedstawiciela Ministerstwa Finansów, a jeśli chodzi o fundusze, omawiał je minister Rafał Weber. Przy tej pierwszej części praktycznie nie było żadnej dyskusji. Te części budżetu zostały jednogłośnie zaopiniowane pozytywnie.

Jeśli chodzi o Fundusz Dróg Samorządowych, pojawiło się parę pytań dotyczących możliwości korzystania z niego przez duże miasta wojewódzkie, ale minister dokładnie wyjaśnił, że duże miasta wojewódzkie mogą korzystać z rezerwy ministra infrastruktury

tury, która w 2020 r. będzie wynosiła 300 000 tys. zł. Po przeprowadzonym głosowaniu również ta część opiniowanego budżetu dostała pozytywną opinię obu komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Mam tylko prośbę, żeby już nie wznawiać dyskusji na temat Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, bo na poprzednim posiedzeniu komisji było mnóstwo pytań i wyjaśnień. Tak że taka wielka prośba.

Proszę bardzo, pan poseł Marek Sowa.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze i też posłowie, którzy referowali temat, chodzi mi o Fundusz Dróg Samorządowych. W materiale informacyjnym, który otrzymaliśmy od ministerstwa, mamy przychody funduszu na poziomie 3 254 000 tys. zł, wydatki – 3 253 991 tys. zł, natomiast w projekcie ustawy budżetowej, którą otrzymaliśmy, w tabeli 30, gdzie mamy plan finansowy Funduszu Dróg Samorządowych, wydatki mamy zupełnie inne. Może państwu zacytuję, przychody się zgadzają, natomiast koszty realizacji zadań, dotacje – to 7 203 000 tys. zł. To jest różnica praktycznie 4 000 000 tys. zł. Jest taki deficyt w tabeli nr 30, która jest załącznikiem do budżetu. Już podam, jakie to są koszty: dotacje na realizację zadań bieżących, środki na realizację zadań bieżących – 540 000 tys. zł, koszty własne – 41 000 tys. zł, koszty inwestycji – 6 663 000 tys. zł.

W informacji, która została nam dzisiaj dostarczona, państwo piszecie, że materiał został uzgodniony z Ministerstwem Finansów. Więc który materiał jest zgodny z prawdą? Ten, w którym ukrywacie państwo blisko 4 000 000 tys. zł deficytu i go poza... Panie wojewodo, no...

Zwracam uwagę...

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Przepraszam. Kontynuujemy.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Pan poseł marszałek wie, o czym mówi.

Poseł Marek Sowa (KO):

Jestem przekonany, że tak różny materiał nie powinien w ogóle wpłynąć na posiedzenie Komisji Finansów, bo jeden kwestionuje drugi. Pytam – który materiał jest prawdziwy? Czy prawdziwy jest ten materiał, który pokazuje, że kwota wpływów i wydatków w pełni się bilansuje? Na marginesie dodam, że warto sobie w Excelu przestawić tak dane, żeby albo zaokrąglić do miliona, albo do tysiąca. Wtedy nie będzie tej różnicy 7 tys. zł. Czy też prawdziwy jest materiał, przekazany w projekcie budżetu w tabeli 30, który wykazuje deficyt rzędu 4 000 000 tys. zł?

Sprawa nie jest tylko śmieszna, jak wydawałoby się jednemu z posłów. Bo to jest też plan finansowy. Samorządowcy oczekują, jakie będzie wsparcie na drogi samorządowe. To jest zasadnicza różnica, czy to wsparcie będzie na poziomie 7 200 000 tys. zł, czy na poziomie 3 200 000 tys. zł. Paradoksalnie można powiedzieć, że przynajmniej dwa razy więcej dróg będzie można zrobić, jeśli będzie 7 000 000 tys. zł, niż jak będzie 3 200 000 tys. zł. Więc pytam o to w tym kontekście. Oczywiście, chciałbym też usłyszeć słowo, dlaczego doszło do takiej pomyłki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Skowrońska, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

Chciałam zapytać pana ministra, w 2019 r. deklarowaliście państwo zdecydowanie wyższą kwotę na drogi lokalne, niż jest jej realizacja. Myślę, że w stosunku do deklaracji zrealizowano zadania za dwie trzecie tej kwoty. W związku z tym chciałabym zapytać, jak to – pomimo zapisania – rzetelnie będzie zrealizowane. Ile państwo zrealizujecie w stosunku do przyjętych wydatków?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani poseł Teresa Pamuła, proszę bardzo.

Poseł Teresa Pamuła (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, chciałam zapytać, czy będzie zmiana rozporządzenia z 23 października 2018 r. dotyczącego podziału Funduszu Dróg Samorządowych. Istniejące rozporządzenie bardzo dyskryminuje małe gminy, o małym zaludnieniu. Wychodzi na to, że gminy bardzo biedne muszą dofinansowywać ze swoich środków 50–60%, a gminy bogatsze mogą skorzystać z mniejszego dofinansowania. Myślę, że należałoby zmienić też wskaźniki, które pomogłyby biednym gminom, których budżet opiewa na 15 000 tys. – 20 000 tys. zł, żeby mogły w ogóle skorzystać z tego funduszu samorządowego.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Są jeszcze inne głosy? Dziękuję.

W takim razie proszę o odpowiedź. Chyba wszystkie pytania były do pana ministra Rafała Webra. Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Prezydium, szanowni panowie ministrowie, szanowne panie i panowie posłowie, pozwolę sobie na kilka zdań ogólnych, natomiast poproszę pracowników ministerstwa, panią dyrektor, o uszczegółowienie przede wszystkim informacji związanych z budżetem, czyli z założeniami wyłącznie na rok 2020, i z innym dokumentem, czyli z wieloletnim planem finansowym. Bo chyba tutaj jest niezrozumienie obu tych zagadnień.

Jeżeli chodzi o Fundusz Dróg Samorządowych, to na podstawie ustawy z października 2018 r. ma on charakter wieloletni, czyli charakter 10-letni – jest rozpisany na 10 lat realizacyjnych od 2019 do 2028 r. W ramach tych 10 lat chcemy rozdysponować 36 000 000 tys. zł, zaczynając od 6 000 000 tys. zł w roku 2019, czyli w roku, który już za nami. Pełne sprawozdanie z wykonania 2019 r. – zgodnie z ustawą – mamy przygotować do marca br. i przedstawić Radzie Ministrów. Dochowany oczywiście tego obowiązku. To sprawozdanie będzie opublikowane, będzie dostępne. Wszyscy posłowie i z Komisji Infrastruktury, i z Komisji Finansów będą mogli się z tym sprawozdaniem zapoznać.

Po drugie – jeżeli mówimy już o roku 2020, w ramach limitu na rok 2020 mamy do rozdysponowania kwotę 3 200 000 tys. zł. Nabory organizowane przez wojewodów, czy dokładnie przez urzędy wojewódzkie, były realizowane od lipca do października. Mniej więcej w połowie lipca 16 urzędów wojewódzkich ogłosiło nabór. W ciągu miesiąca był czas na składanie wniosków. Następnie komisje przystępowały do ich oceny. W ciągu 4 miesięcy od dnia ogłoszenia naboru miały obowiązek przekazać listy do Ministerstwa Infrastruktury. My te listy szczytywaliśmy. Sprawdzaliśmy, czy wszystko się zgadza. Jeżeli wszystko się zgadza, zgodnie z ustawą przesyłamy do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Te listy podpisujemy, zatwierdzane są dokładnie już przez prezesa Rady Ministrów. I właśnie to przed nami. Sądzę, że w ciągu najbliższych kilku, kilkunastu dni dojdzie do zatwierdzenia list przez prezesa Rady Ministrów. Będą pokazane te zadania, które w 2020 r. uzyskają wsparcie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Dlaczego kwoty wynikające z budżetu i z wieloletniego planu finansowego są różne? Otóż jednym z głównych założeń Funduszu Dróg Samorządowych jest to, że zadania można realizować w trybie wieloletnim. To był jeden z postulatów samorządowców, aby dać im możliwość prowadzenia zadań nie w trybie 12-miesięcznym czy jednorocznym, lecz właśnie żeby można było zaplanować i zrealizować zadania w trybie dwu-, trzy-, czteroletnim, bo wtedy ten proces można lepiej zaplanować, wtedy większe zadania można swobodniej zrealizować. Właśnie to jest wyjście naprzeciw oczekiwaniom samorządowców i możliwość stworzenia mechanizmu realizacji zadań inwestycyjnych w roku wieloletnim. To jest ta różnica, która wynika z wieloletniego planu finansowego i budżetu na rok 2020.

Kwestia kolejna – to podział limitu między województwa, czyli wyznaczenie procentowego wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego. Ten algorytm jest określony w ustawie o Funduszu Dróg Samorządowych – to art. 14. Na bazie tego artykułu,

na bazie tego przepisu wojewodowie ustalają procentowe wsparcie dla jednostek samorządu terytorialnego. Mogą tutaj zastosować dowolny mechanizm. Mogą zastosować mechanizm pomiędzy 50% a 80%. Mogą zastosować mechanizm, zawężając te ramy między 60 a 70%. Mogą również podjąć decyzję, aby każdy wniosek dofinansować jedną wartością procentową, czyli np. 65%. Tę dowolność pozostawiamy wojewodom. Wiem, że wojewodowie w różny sposób korzystają z tej dowolności. Natomiast jest to decyzja indywidualna wojewodów, którzy za każdym razem podejmują tę decyzję w oparciu o wiedzę, w oparciu o sytuację ilościową wniosków, które są składane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Proszę teraz, aby czy to pani dyrektor Szczepańska, czy pani dyrektor Leszczyńska wyjaśniła kwestie związane z wieloletnim planem finansowym a budżetem państwa i te różnice w wartościach, o które byliśmy pytani. Proszę bardzo, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych MI Beata Leszczyńska:

Szanowni państwo, dzień dobry. Beata Leszczyńska, zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych. Gdyby w planie finansowym funduszu nie były zapisane wydatki i tak jakby nie zgadzały się wydatki roczne z całym planem finansowym, to nie moglibyśmy zawierać umów na zadania wieloletnie. Zadania wieloletnie powodują zobowiązania finansowe... Może inaczej – plan finansowy bilansuje się w danym roku. I to – jak sami państwo stwierdziliście – przychody i wydatki bilansują się prawie co do złotówki.

Natomiast to, o czym mówimy, o tych prawie 4 000 000 tys. zł, które się nie bilansują, to jest kwestia wynikająca z zawierania umów na zadania wieloletnie. To, co jest po stronie ministra infrastruktury, to np. są zadania obronne. Ogólnie tylko powiem, żeby nie wchodzić w szczegóły, że dla zadań obronnych na dziś mamy zawarte umowy na ponad 1 000 000 tys. zł. To są zadania wieloletnie. One dopiero w tej chwili ruszają. Wydatki będą od tego roku jakieś minimalne, w latach następnych już będą zwiększone. Gdyby nie było takiego zapisu, nie moglibyśmy zawierać kolejnych umów. Wojewodowie również nie mogliby zawierać umów na zadania wieloletnie. Stąd jest ta różnica po tej części, w tej dużej części trzeciej – koszty realizacji zadań, ta część memoriałowa w załączniku do projektu ustawy budżetowej. Nie wiem, czy coś więcej jeszcze... Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że jasne. Co innego wydatki bilansujące się w budżecie 2020, a co innego zobowiązania i plan finansowy na dalsze lata.

Proszę bardzo, pan poseł Zdzisław Szipiera.

Poseł Zdzisław Szipiera (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, słowa pana posła wywołały u mnie uśmiech na twarzy, bo akurat nie tak dawno... Pana posła Sowy. Nie tak dawno zajmowałem się tym bezpośrednio i jeżeli słyszę, że poseł RP mówi, że jest deficyt w projekcie budżetu, to dlatego ten uśmiech na twarzy.

To jest program, o którym pan minister powiedział, 36 000 000 tys. zł na 10 lat. Nie ma mowy o żadnym deficycie. Jest tylko kwestia projektowania wszystkich umów. To jest oczywiście skomplikowane, o czym mówiła pani dyrektor. Dlatego że, szanowni państwo, do tej pory ten program, który skończył się w 2019 r., zakładał inwestycje roczne. Często działo się tak, że asfalt lano w grudniu, żeby tylko zamknąć do końca roku, i były robione dzikie wypłaty, tak żeby się zmieścić. Dzisiaj tego nie ma. Dzisiaj właśnie nowy program jest elastyczny na prośbę samych samorządów. Jest to w zakresie roku, ale już nie musi trwać od 1 stycznia do 31 grudnia, tylko może trwać od 1 czerwca do 31 maja. Na tym polega różnica.

Poza tym wojewoda, przedstawiając ministrowi infrastruktury, przekazuje plan, który musi bilansować się pod kątem limitu, który ma na tzw. jednoroczne oraz wieloletnie inwestycje. To jest cała polityka, którą wojewoda musi również uzgodnić z samorządami, żeby to było logiczne i funkcjonowało.

Jeden z największych ostatnio programów, świetnie przyjętych przez samorządy, właśnie reagujących na to, że do tej pory były sztywne ramy, dzisiaj jest do 80% i większość samorządów z tego korzysta. Z tego, co wiem – akurat byłem wojewodą mazowieckim, gdzie tych dróg jest najwięcej, tutaj jest ogromny problem, ale właśnie dzięki rządowi

Prawa i Sprawiedliwości ten współczynnik został zmieniony – na terenie Mazowsza pięciokrotnie zwiększyły się inwestycje i środki. Pięciokrotnie do tego, co było.

Mówienie w takim momencie, że jakiś program jest deficytem, że jakieś... Panie pośle, to jest niepoważne. Naprawdę program, który uruchomiliśmy, ruszył ogromnie inwestycje w substancji powiatowej i gminnej na niespotykaną skalę w Polsce. Jeżeli jako były wojewoda, a dzisiaj poseł słyszę, że jest jakiś deficyt, program w ogóle wali się bez mała, to jest to – moim zdaniem – nieporozumienie. Dlatego, szanowni państwo, program, który naprawdę świetnie jest przyjęty – jak powiedziałem – przez samorządowców, program, który zakłada elastyczność i właśnie nie, jak wtedy, że matematyka decyduje, tu jest również komisja i to wszystko jest badane pod kątem sprawności, również pewnej logiki postępowania wojewody, ale przede wszystkim ma to zabezpieczać interesy związane z najbardziej pilnymi inwestycjami, najważniejszymi dla samorządów. I to jest realizowane.

Zapewne, gdy – nie wiem kto, to jest kwestia kilku lat, jeszcze kilku lat – za te 8 lat posłowie będą oceniać ten program, to sądzę, że jak ostatnio na posiedzeniu Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, kiedy była ocena programu rządowego dotyczącego m.in. policji i służb, był bardzo wysoko oceniony, tak samo to będzie bardzo wysoko oceniony program – jako ten, który został adekwatnie przygotowany i realizowany razem: rząd, wojewodowie i samorzady.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Dziękuję za wyczerpujące odpowiedzi. Proszę bardzo. Już wszystko jest jasne.

Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Marek Sowa (KO):

Mimo wszystko zadam uzupełniające pytanie. Rozumiem, że w przyszłym roku mamy 1 531 000 tys. zł na zadania roczne – to jest limit w ramach Funduszu Dróg Samorządowych – i 1 050 000 tys. zł na zadania wieloletnie. Rozumiem, że zadania wieloletnie mogą być chyba dwa, góra trzy lata realizowane. Czyli nie wszystkie – nie musi mi pan tłumaczyć – nie wszystkie wydatki muszą nastąpić w przyszłym roku.

Natomiast ja przywołałem tabelę. Pani dyrektor starała się na to odpowiedzieć. Przyjmuję tę odpowiedź. Gdy patrzę na tę tabelę, to, panie pośle, tam jest wprost napisane, że stan funduszu na koniec 2020 r. będzie wynosił minus 3 949 980 tys. zł. Oczywiście, może to być deficyt, ale równie dobrze mógł być nagromadzony taki kapitał na 1 stycznia 2020 r., tylko o tym nie ma żadnej informacji. Znaczący, mógłby być, ale chyba nie jest, bo gdyby był, to startowalibyśmy z nadwyżką w ten rok i to by się zbilansowało. Pytanie – na jaką kwotę zawarliście państwo łącznie środki w 2019 r. w ramach Funduszu Dróg Samorządowych? Ten mniejszy limit 2 500 000 tys. zł, rozumiem, wynika z tego, że na mocy ustawy 80% jest kontraktowane na poziomie wojewodów w ramach podzielonej kwoty, natomiast pozostałe 20% jest w dyspozycji premiera... Nie, nie, to jest...

Poseł Zdzisław Szipiera (PiS):

Premier ma jeszcze 5% możliwości dodatkowego dołożenia.

Poseł Marek Sowa (KO):

To te 700 000 tys. z czego brakuje? To pewnie są te obronne, tak? Nie są ujęte w tym limicie.

Poseł Zdzisław Szipiera (PiS):

Panie pośle, tu jeszcze jest kwestia mostów, tu jest jeszcze kwestia obronności, tu jest jeszcze kwestia geodezji.

Poseł Marek Sowa (KO):

Wiem.

Poseł Zdzisław Szipiera (PiS):

Tam są cztery...

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie pośle, wszystko jest w planie zapisane. Na mosty jest 10 000 tys. zł, na drogi obronne – 500 000 tys. zł. Rozumiem, że 2 500 000 tys. zł to jest tylko ta część na wszystkie drogi samorządowe. Dziелone przez wojewodów.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Czy pani dyrektor chciałaby jeszcze coś dodać? Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych MI Beata Leszczyńska:

Szanowni państwo, jak weźmiecie państwo załącznik – plan finansowy funduszu tabela 30, to 2 581 000 tys. zł to jest dokładnie to, co jest podzielone na 16 województw i co wojewodowie mieli w sierpniowym naborze do swojej dyspozycji. Następnie 10 000 tys. zł – dofinansowanie zadań mostowych. To są środki przeznaczone ewentualnie, gdyby został złożony jakiś wniosek na dofinansowanie zadania mostowego przygotowanego w ramach programu „Mosty dla regionów”, programu prowadzonego przez ministra funduszy i polityki regionalnej. Potem mamy 500 000 tys. zł – to są zadania obronne, i 162 700 tys. zł – to jest ta 5-procentowa rezerwa premiera. Tak wyglądają wydatki wynikające z zadań zapisanych w ustawie o Funduszu Dróg Samorządowych. Dziękuję bardzo.

Poseł Marek Sowa (KO):

Z czego jest te minus 4 000 000 tys. zł na koniec...

Zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych MI Beata Leszczyńska:

Bo to, co mamy zapisane z zadań, np. 2 581 000 tys. zł – to są wydatki, które mogą ponieść wojewodowie na zadania powiatowe i gminne, ale tylko w 2020 r. Natomiast ustawa daje wojewodom możliwość zawarcia umów na zadania wieloletnie – dwuletnie, trzyletnie, czteroletnie. Gdybyśmy nie mieli teraz pokazanych tych 4 000 000 tys. zł, na okrągło licząc, to wojewoda nie mógłby zawrzeć umowy dłuższej niż roczna.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Myślę, że...

Zastępca dyrektora Departamentu Dróg Publicznych MI Beata Leszczyńska:

1 000 000 tys. zł na wieloletnie jest w ramach danego roku – nie na wszystkie lata, tylko w ramach danego roku. Czyli wojewoda, robiąc nabór w sierpniu, wiedział, że nie może przekroczyć w zadaniach wieloletnich limitu rocznego, tego 1 000 000 tys. zł limitu.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. To znaczy, że to są bardziej zobowiązania niż deficyt. Tak to należy traktować. I od tego trzeba zacząć. Czyli to są zobowiązania, a nie deficyt. Zobowiązania na umowach, a ponieważ żeby zawrzeć umowę, musi być zapisany tytuł do zawarcia tej umowy, czyli zobowiązanie. Myślę, że wyjaśniliśmy sobie wszystkie wątpliwości. Nie było pytań do innych części, do innych zadań. Wobec tego stwierdzam zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na 2020 r. we właściwości Komisji Infrastruktury oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Jeszcze mamy samorząd. Przedstawiciel Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej pani poseł Anna Kwiecień zreferuje opinię Komisji w tym zakresie. Proszę bardzo.

Poseł Anna Kwiecień (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo, proszę pozwolić, że przedstawię państwu sprawozdanie z posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Posiedzenie odbyło się 15 stycznia. Komisja rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych projekt ustawy budżetowej na rok 2020 wraz z autopoprawką w zakresie części budżetowej 34 – Rozwój regionalny, i tutaj były dochody, wydatki oraz środki europejskie na finansowanie programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Na tym samym posiedzeniu była opiniowana część budżetowa 82 – Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem subwencji oświatowej), część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w odpowiednich pozycjach, tj. 4, 8, 23, 31, 32, 42, 47, 49, 51 i 58, w części

budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem w zakresie działu – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, oraz w części budżetowej 86 – Samorządowe Kolegia Odwoławcze.

W dyskusji były pytania dotyczące tempa realizacji programów operacyjnych z wykorzystaniem środków europejskich. Ta dyskusja była właściwie znikoma, ponieważ nie było większych uwag. Można powiedzieć, że większa dyskusja pojawiła się podczas omawiania wynagrodzenia pracowników inspekcji podległych wojewodom – i tutaj wskazano na pewne różnice. Z kolei w części 83 były omawiane rezerwy celowe – tu dyskusję wywołała rezerwa nr 4 dotycząca likwidacji skutków klęsk żywiołowych. Przedstawiciele organizacji samorządowych twierdzili, że gminy otrzymują te środki z niewielkim opóźnieniem. I tutaj padał postulat, aby w przyszłości zniwelować to opóźnienie.

Mogę państwa zapewnić, że Komisja przyjęła pozytywną opinię o rozpatrzonych wyżej częściach budżetowych bez uwag. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę ze strony Komisji Finansów Publicznych pana posła Andrzeja Kosztowniaka o przedstawienie stanowiska.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję serdecznie. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, państwo ministrowie, panie i panowie posłowie, sprawozdanie Komisji Samorządu zostało przedstawione w sposób bardzo syntetyczny. Rzeczywiście, w trakcie obrad Komisji nie było głębszych różnic, uwag. O ile pamiętam, opinia Komisji Samorządu – w której jestem – została przyjęta jednogłośnie, więc tym samym, mając na uwadze tę opinię, ale również opinię Biura Analiz Sejmowych, proponuję, nie zgłaszając żadnych uwag do powyższej opinii, przyjęcie sprawozdania. Dziękuję gorąco.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Proszę bardzo. Nie ma.

Wczoraj była duża dyskusja na temat subwencji oświatowej. Dziś – na temat subwencji ogólnej, bez subwencji oświatowej.

Proszę bardzo, pan poseł Krzysztof Piątkowski

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

Rozumiem, w związku z tym nie powiem za wiele o subwencji oświatowej, obiecuję. Chcę tylko przedstawić generalną uwagę jako wieloletni samorządowiec. Nie rozumiem, dlaczego komisja, która powinna stać na straży interesów samorządu, nie opiniuje najważniejszej, największej części subwencji, czyli subwencji oświatowej. Ważny byłby głos tej komisji właśnie w tej istotnej, kluczowej sprawie. Wiem, że tak nie jest...

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Przepraszam. Panie pośle, wczoraj...

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

Chciałbym, żeby wybrzmiała moja opinia w tym zakresie, że uważam to za niestosowne.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Panie pośle, proszę jednak nie wprowadzać w błąd. Wczoraj była dyskusja o części – Oświata, w tym subwencja oświatowa dla samorządu.

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

Ale to była dyskusja Komisji Finansów. Natomiast chciałbym poznać opinię komisji samorządowej. Chciałbym wiedzieć, co myślą posłowie będący członkami tej komisji o najważniejszej i największej części subwencji. Tej, o której my wiemy, że jest o kilkanaście miliardów złotych za mała, i generalnie – jak wyraziłem się wczoraj – ten sposób budżetowania świadczy o tym, że obecna władza traktuje samorządy jak bankomaty i ma generalnie „gdzieś”. Przepraszam za ten kolokwializm.

Nie chcę mówić na ten temat. Nie chcę powtarzać swoich argumentów. Ale chcę, żebyście państwo mieli świadomość, że uważamy za niestosowne i niewłaściwe, że komisja, która powinna chronić i stać na straży interesów samorządu, w ogóle nie chce wypowie-

dzieć się na ten temat. Nie znamy poglądów posłów, którzy powinni mieć swoje zdanie w tym zakresie. Nie wiem, może państwo się wstydzicie.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, pan przewodniczący Kosztowniak.

Poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję serdecznie. Szanowni państwo, taka dyskusja odbyła się, myślę o Komisji Samorządu, wspólnie z Komisją Edukacji. Jak sobie przypomnę, te argumenty również padały. Ale przypomnę również argumenty, które padały choćby z mojej strony. Pan jako wieloletni samorządowiec – myślę, że obaj możemy powiedzieć, że sytuacja edukacji taka, którą znamy... Panie pośle, jeżeli mogę poprosić pana o uwagę, to prosiłbym. Ja słuchałem pana z pełną uwagą. Ta sytuacja nie rozpoczęła się za tych rządów, jak pan sugerował. Te wszystkie rzeczy mogliśmy również wypowiedzieć wspólnie na posiedzeniu Komisji Edukacji. To, jakie mamy stanowiska – zostały one przedstawione dzisiaj, rzeczywiście dyskutujemy – dotyczące tej konkretnej części bez subwencji oświatowej. Dlatego tak to wygląda. Ale mieliśmy tę możliwość wypowiedzenia się. Pan również.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Wrócę jednak do tej wypowiedzi ze względu na to, że wczoraj rozpatrywaliśmy opinię Komisji Edukacji łącznie z Komisją Samorządu Terytorialnego. To była wspólna opinia dwóch komisji dotycząca subwencji oświatowej. Komisja Samorządu miała możliwość opiniowania subwencji oświatowej.

Pani przewodnicząca Skowrońska, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (KO):

W tym kontekście warto raz jeszcze zauważyć – to, że miała okazję ze sobą się spotkać, to miała. Efekt jaki jest, każdy samorządowiec w Polsce widzi. W związku z tym powstaje pytanie do pana ministra finansów nie o tę część związaną dla samorządów, tylko z generalną zasadą związaną z nowym projektem ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Państwo każdorazowo mówicie, że będzie coś nowego. Mieliśmy okazję to przerobić w 2015 r., kiedy zmienialiśmy i kiedy była państwa krytyka. Minęło 5 lat, a państwo nie zrobili nic a nic. Mówimy o rzeczach iluzorycznych. Chyba nadszedł najwyższy czas, żeby po prostu o tym rozmawiać. Jestem jednak przekonana, że ze strony państwa posłów, tych, którzy byli w samorządach, obserwacja jest podobna. Jeżeli przy budżecie rozmawiamy o niektórych problemach, to warto byłoby – namawiam państwa i myślę, że zyskacie państwo wsparcie w tym zakresie – po prostu rozmawiać z samorządami, w jaki sposób mają wyglądać finanse jednostek samorządu terytorialnego.

Druga rzecz – warto powiedzieć, że w ubiegłym roku był projekt obywatelski w zakresie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, niestety skasowany. Dlatego że nie odbywały się spotkania komisji, zamknięto rozmowy. Ten projekt nie ulega... Znaczący nie ma dyskontynuacji prac nad projektem po upływie kadencji. Pomimo obywatelskiego dwa razy... Może warto rozmawiać poważnie z samorządowcami. Namawiam państwa wojewodów. Mogę spróbować się nawet założyć, że gdybyście państwo dzisiaj nie byli w koalicji rządzącej, to bylibyście pierwszymi, którzy krytykują. Jestem przekonana.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Padały tu deklaracje dotyczące prac nad zmianą modelu finansowania samorządów. Jeśli pan minister chciałby to powtórzyć... oczywiście nie ma projektu ustawy, ale rzeczywiście sposób finansowania samorządów jest już dość przestarzały.

Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Tomasz Robaczyński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, rzeczywiście te prace trwają. One są dosyć żmudne i trudne, bo cały system finansowania samorządów – nie tylko subwencja oświatowa, ale generalnie wszystkie aspekty systemu, to znaczy i udziały w podatkach, i finansowanie zadań zleconych itd., itd. – to bardzo trudny proces. Szczególnie że nie tylko są rozbieżne koncepcje co do ewentualnego kształtu tych

nowych rozwiązań pomiędzy stroną rządową a samorządową, co jest oczywiste, ale także są odmienne koncepcje co do tego kształtu pomiędzy różnymi samorządami, znaczy pomiędzy korporacjami samorządowymi. I tutaj tych interesów ścierających się – w cudzysłowie interesów, bo jednak to wszystko są środki publiczne i publiczne zadania – ale tych sfer, które tu się ścierają, jest bardzo dużo. Dlatego kompromis powinien być wypracowany nie tylko między stroną rządową a samorządową, lecz także wewnątrz strony samorządowej. Każdy z tych poziomów samorządu wykonuje inne zadania, inaczej jest finansowany i inaczej chciałby być finansowany.

Zaczęliśmy od określenia czy od analizy potrzeb wydatkowych, czyli ten pierwszy element to są potrzeby usystematyzowania i zobiektywizowania potrzeb wydatkowych samorządu. Taki projekt został przygotowany we współpracy z Bankiem Światowym.

Czeka nas cały czas ta druga strona, przy czym pierwsza strona też nie jest jeszcze uzgodniona z samorządami. Czeka nas jeszcze druga strona, *clou* całego procesu, czyli strona dochodowa, ale – jak mówię – to jest długi proces i będzie długi proces. Bo jest bardzo dużo interesariuszy i bardzo dużo zmiennych. Ale prace trwają. I one trwają też we współpracy z samorządami, ponieważ tu jest jakby zgoda ze stroną samorządową na Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu. Zgodziliśmy się, że trzeba nad tym pracować w zespołach powołanych przez stronę rządową i stronę samorządową. I takie prace będą prowadzone. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Dziękuję za tę informację, panie ministrze. Rzeczywiście, z tej deklaracji wynika, że temat nie jest łatwy. Ale system finansowania samorządów rzeczywiście wymaga pewnej modyfikacji. Dziękuję bardzo. Nie ma więcej głosów.

Stwierdzam zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na 2020 r. we właściwości Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Przypominam, że poprawki można składać do wtorku do godz. 16.00 w pokoju 101. Na tym wyczerpał się porządek posiedzenia. Zamykam posiedzenie Komisji.

Przypominam, że jutro o godz. 9.00 jeszcze jedno posiedzenie Komisji.